SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1862. Zondag 6 April No. 14.

PARAMARIBO den 5 April 1862.

De *Surinaamsche Courant en Gouvernements Advertentie Blad* van heden, zegt van eene bevoegde zijde het volgende te vernemen betreffende de bewezene diensten, door Z. M. stoomschip *Apeldoorn* bij gelegenheid van een brand onlangs te *Barbados* bewezen.

„Toen gemeld stoomschip in de Carlislebaai ten anker kwam, werd er aan den wal brand opgemerkt, zoo men meende, in de stad. — Onmiddelijk is daarop een officier, met de noodige manschappen en de brandspuit, ter hulpe, naar den wal gezonden. — De brand bleek echter te zijn in een nabij gelegen Suikerrietveld, waar volstrekt geen water aanwezig en er dus aan geen blusschen te denken was. — De brandspuit is dan ook, zonder eenige dienst te hebben gedaan aan boord teruggebragt.

De aangeboden hulp is echter, door het Bestuur en de Ingezetenen van Barbados, op hoogen prijs gesteld, waarvan de kommandant van de *Apeldoorn* verscheidene ondubbelzinnige bewijzen heeft ontvangen. Eene, niet genoeg te roemen, beleefde en gastvrije receptie, viel den Etat Major, gedurende het kort verblijf aldaar, te beurt.

Drie Noord-Amerikaansche kapiteins, wier schepen door den *Sumter* werden verbrand namelijk kapt. Smith van de *Arcade*, kapt. Elinott van de *Vigilant* en kapt Hexie van de *Eben Dodge*, zijn aan boord van eene Spaansche stoomboot van Cadix te Liverpool aangekomen. De gezagvoerder van den *Sumter*, kapt Semmes, had van alle drie schepen alvorens ze te doen in brand steken, alle waarden doen wegnemen en als goeden prijs verklaard. De gevangenen veroorloofde hij om zooveel zij van hunne garderobe in den gegeven tijd konden redden, mede te nemen; doch den volgenden ochtend bevond hij, dat zij te veel kleedingstukken hadden geborgen, confisceerde den overvloed en liet hun niets dan dat zij om hunne ligchamen droegen. Den kapt. Hexie vroeg hij, hoeveel gereed geld hij bij zich had, onder bijvoeging, dat, zoo hij (Semmes) reden had aan de waarheid van zijn antwoord te twijfelen, hij hem zou doen doorzoeken. Kapt. Hexie had 150 dollars bij zich en gaf die aan Semmes over, welke verklaarde, dat hij die som aan den proviandmeester ter bewaring zou geven; later echter confisceerde hij het geld als contrabande. Een der andere kapiteins, die slechts 5 dollars bij zich had mogt dien schat behouden.

Een van de Zuidelijke Amrik. dagbladen, de *Richmond Examiner*, behelst een artikel over de belangen van het fabriekwezen der Confoederatie, uit hetwelk blijkt, dat de werking der blokkade, al belet zij dan ook niet allen invoer uit Europa, zeer drukkend voor de afgescheiden staten is. Daarin wordt gezegd dat de geconfoedereerden groot gebrek aan een aantal voor hunne fabrieken benoodigde grondstoffen hebben en dezelve nergens anders dan in Europa zullen kunnen bekomen. Verder wordt voorgesteld, onder medewerking van de regering, eene handelmaatschappij met een kapitaal van vijftig millioen dollars op te rigten, wier taak zou zijn de bedoelde grondstoffen en andere benoodigdheden in Europa aan te koopen en, niettegenstaande de blokkade, in de havens van het Zuiden in te voeren; al wierd ook de helft van de daartoe te besigen schepen door de kruisers der Unie aangehouden, dan nog zou die onderneming, naar de meening van het genoemde blad, eene winst van honderd percent afwerpen.

Een dagblad van New-Orleans, de *Delta*, zegt dat de steden aan de oevers van het nabij gelegen meir door de bevolking werden verlaten, en dat de inwoners, uit vrees voor aanvallen van den vijand, welke aanstalten maakte om met eene talrijke flotille den Missisipi af te zakken, zich met hunne negerslaven naar binnen 's lands begaven.

(De Londensche *Times*, de kansen en uitkomsten des oorlogs in de Vereenigde Staten beschouwende, zegt: „Terwijl de krijgsuitgaven der twee strijdvoerende partijen, te zamen genomen, elken dag nagenoeg een millioen ponden sterling bedragen, schijnt elke partij bij magte te zijn, om de andere tegen te houden, maar niet om iets meer te doen.

„Een groot feit is door de gebeurtenissen der laatste zes maanden tot zekerheid gebragt, te weten: dat onder de bevolking van het Zuiden ware en volkomen eenstemmigheid bestaat. De geconfedereerden zijn of van den beginne af onderling eenstemming geweest, of althans door den invloed van den strijd zelven eenstemmig geworden. De Noordelijken hebben ruimschoots gelegenheid gehad om de gezindheid der bevolking in de afgescheiden staten op de proef te stellen en om de gehechtheid aan de zaak der Unie, indien zij ergens nog bestond, maar door geweld onderdrukt werd, van den dwang vrij te maken en aan den dag te doen komen; maar bij deze proefnemingen hebben de Noordelijken nooit eenige aanmoediging gevonden. Zij hebben zelfs de slavenbevolking van het Zuiden hunne pogingen tot toenadering zien afwijzen; en door hunne landingen op de kusten van Noord- en Zuid-Carolina hebben zij niet het geringste voor hunne zaak gewonnen. Dit feit is op zich zelf reeds genoeg, om te bewijzen, dat het een hopelooze oorlog is. Negen millioen menschen, een land van 900,000 vierkante mijlen bewonende, en allen door den geest van wederstand bezield, ten onder te brengen, is eene onmogelijkheid. De haat tusschen het Noorden en het Zuiden komt met elken dag sterker aan het licht; maar er is veel meer grond om te denken, dat het Zuiden heimelijke bondgenooten in het Noorden heeft, dan dat het Noorden aanhangers in de afgescheiden staten zou kunnen vinden. Terwijl het Noorden begeert te heerschen, — want dat is de eigenlijke strekking van het streven naar herstel der Unie, dat het tot leus heeft genomen, — is de Unie eene onmogelijkheid geworden. De Zuidelijken willen nimmer weder onder ééne en dezelfde Regering met het Noorden leven. Onder deze omstandigheden is het, bij de ontzettende hoogte der krijgsuitgaven, meer waarschijnlijk, dat het bondsleger het Noorden ten ondergang brengt dan het Zuiden. Negen maanden oorlog zonder veldtogt en schier zonder krijgsbedrijven, hebben het rijke en magtige Noorden reeds in de uiterste geldverlegenheid gebragt.")

De onderaardsche spoorweg te Londen, die bij de openbaarmaking van het plan der onderneming als eene onmogelijkheid werd beschouwd, zal nu weldra voltooid zijn. Men rekent althans dat het verkeer tusschen de Paddingtonwijk en de Victoria-straat langs dien weg, met Mei zal geopend worden. Ofschoon die weg, gelijk de naam reeds aanduidt, voor verreweg het grootste gedeelte onder den grond door loopt, is de aanleg toch van dien aard, dat de verlichting en ventilatie niets te wenschen overlaten, terwijl de treinen ook niet als door een naauwen, lagen of vochtigen koker, maar langs eene wijde, hooge en drooge ruimte over de rails zullen snellen. Bovendien is het traject zoo aangelegd, dat het zich bij de westelijke en noordelijke spoorwegen des rijks aansluit. Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat de hoofdcommissie met een tal van moeijelijkheden te kampen had. Zij moest om zoo te spreken, opwerken tegen allerlei bezwaren van den bodem, en door de eigenaars der daarop staande panden opgeworpen; zij moest zich verstaan met de maatschappijen

---

De Danskunst.

Dezer dagen verscheen te Leipzig en te Londen eene geschiedenis der danskunst door Albert Czerwinski. Wat deze monographie vooral belangrijk maakt, is niet zoozeer de geschiedenis der danskunst zelve, dan wel de oorsprong en naamsafleiding van een aantal vele en onbekende bijzonderheden, die de schrijver aan het licht gebragt heeft.

Hij deelt bij voorbeeld mede dat het dansen onzer hedendaagsche zamenleving zijn oorsprong heeft in Italie in de zestiende eeuw, toen echter waren de zoogenaamde *danses basses*, die eene uitspanning voor den adel uitmaakten, zoo plegtig en statig, dat zij aan het hof van Karel IX door psalmwijzen geleid werden. Het was dan ook niet ongewoon dat kardinalen en bisschoppen aan een dans deelnamen, en in 1562 danste het geheele concilie van Trente op een bal door Philips II gegeven. Ook nog ten huidigen dage kan men jaarlijks in den tijd van Corpus Christi Octave in de kathedraal van Sevilla elken avond door de koorknapen een dans zien uitvoeren voor het hoogaltaar. Die dans is eene herinnering aan den dans van David voor den bondsark, uit de dagen dat het dansen eene andere strekking had, dat het was een „bidden met de beenen", gelijk Heine zegt.

Dit is slechts eene uitzondering evenwel, want sinds eeuwen is de geestelijkheid de verklaarde vijand van het dansen geweest. Inzonderheid de Sarabaude, afkomstig uit Guyaquil op de westkust van Zuid-Amerika, en de Fandango, eene gepolijste Afrikaansche negerdans even als de Bolero, vonden veel tegenkanting. Bijna was de Fandango in Spanje op hoog gezag verboden geworden, toen een der geestelijken, die zitting had in het concilie, hetwelk op het punt was daartoe te besluiten, het voorstel deed dat men eerst de beschuldigde hooren moest. De Fandango werd toen voor het geestelijk geregtshof door een paar vrouwen uitgevoerd en — verwierf genade. Deze gebeurtenis is later het onderwerp geworden van een ballet.

Catharina de Medici bragt uit Italie het dansen in Frankrijk bij het hof in zwang. Behalve de Italiaansche en Spaansche dansen, werden daar ook die der verschillende provinciën uitgevoerd, in provinciaal kostuum geleid door de muziekinstrumenten, die er bij behoorden.

Lodewijk XIV die zeer veel van dansen hield, nam zelf deel aan de ballets aan het hof, tot hij daarvan teruggebragt werd door een paar regels in Racines Brittannicus voorkomende over vorsten, die zich ten schouwspel geven. Onder zijne regering trad de eerste danseres in het Odéon op.

Een der beroemdste dansen was de menuet. Zijn oorsprong is vergeten, maar dat hij zeer oud is blijkt daaruit dat don Juan van Oostenrijk, tijdens zijn verblijf te Brussel, naar Parijs ging, om la reine Margot dien dans te zien uitvoeren. Marcel was in den tijd van Lodewijk XVI de meester naar de mode en genoot 6 francs per uur voor zijne lessen. Toen hij door de jicht verhinderd was geworden zelf het voorbeeld te geven, onderwees hij Noverre, een zijner beste leerlingen door bewegingen met zijne vingers.

De opvolger van den menuet was de quadrille of contredans, van het Engelsche *country dance*, want hij werd in 1710 uit Engeland naar Frankrijk overgebragt. De namen der figuren van de oude quadrilles zijn niet willekeurig gekozen; zij hebben allen hunnen oorsprong. Zoo werd de *Pantalon* genoemd naar de eerste woorden van het liedje, op welks wijs hij gedanst werd. *La Poule* herinnert aan een dans waarvan het tweede gedeelte begon met eene nabootsing door de muziek van het hanengekraai. *Trenisse* was een bekend dansmeester. De *Pastourelle* heette naar de maat der herdersdansen, waarop zij gedanst werd enz.

De quadrille maakte plaats voor de Ecossaise, in 1760 in Frankrijk overgeplant. De nicht van Voltaire, madame Denis, onderscheidde zich door haar talent in dien dans.

Onder de Regering van Karel X kwam de Cotillon in zwang.

In 1831 werd de polka „uitgevonden" door de dienstbode van een inwoner van Elbeteinitz in Boheme. De wijs er van werd opgeschreven door den schoolmeester Josef Neruda en in 1835 te Praag het eerst uitgevoerd. De naam polka is eene verbastering van het Boheemsche pulka, half, en de dans zoo geheeten omdat de halve pas de domineerende is.

De schottisch is eveneens een Boheemsche nationale dans.

De quadrille der lansiers is eene oude Engelsche krijgsdans.

De wals is even als de galop van Duitschen oorsprong. Eerstgenoemde dans was lang bekend in Beijeren onder den naam van *Ländler* of *Hopser*. Eerst in 1787 werd hij meer algemeen bekend door eene opera van Vincent Martinet „una cosa rara" en toen Weber zijne „invitation à la Valse" had gecomponeerd, dweepte ieder met den wals, terwijl de populariteit er van nog honderd percent steeg na de compositien van Strauss.

schappijen van gazfabricatie, de vereenigingen tot aanvoer van water en anderen, die, wanneer zij hunne bezwaren hadden willen doordrijven, de onderneming misschien hadden schipbreuk doen lijden. Hierbij kwamen nog een aantal andere moeijelijkheden, onder anderen de stevige ijzeren bekleeding van het geheele gewelf, waardoor de tunnel moest aangelegd worden, in den vorm eener ijzeren brug, die op hechte steenwerken rust, om zoowel de veiligheid der treinen, als die der huizen boven den weg te verzekeren. En toch was dit nog niet het voornaamste bezwaar. Er moest nog worden gedacht over de constructie eener locomotief, die eene genoegzame kracht uitoefent, zonder de onderaardsche ruimte met rook te vullen. Dit bezwaar is men te boven gekomen, door de vinding van den heer Fowler. Deze toch heeft eene locomotief gemaakt, die in de opene lucht als de gewone machinerie werkt, maar onder den grond alle rook binnenhoudt, daar deze door een afzonderlijken toestel wordt gecondenseerd en wel, gelijk uit de herhaaldelijk genomen proeven is gebleken, zonder het minste gevaar. Wat de lijn zelve betreft, deze begint bij Paddington, doorsnijdt regthoekig Edgware road, zoowel als Lisson-Grove-road en Upper-Baker-street en loopt regtstreeks op het zuidelijk gedeelte van Regents-Park aan, vervolgens onder Tottenham-Court-road en New-road door, in de rigting van King's Cross, alwaar de aansluiting bij den noordelijken spoorweg plaats heeft.

Onlangs heeft de heer Franck, professor in het natuur- en volkenregt aan het Collegie de France, toen hij bij zijne voordragt den oorsprong van het regt ondersocht, ook over de Romeinsche quaestie gesproken. Hij herinnerde er aan hoe de wereldlijke magt van den Paus is toegenomen. „Toen Cesar Borgia — zeide de redenaar — vijf Italiaansche edelen in eene hinderlaag lokte; toen hij zich door middel van verraad en moord, meester maakte van hunne goederen, die thans een gedeelte van het pauselijk grondgebied uitmaken, werd er toen door die rooverij een regt daargesteld? Kan men die wijze van tot elken prijs verkrijgen van eigendom, beschouwen als daarstellende een wettigen eigendom, een regt, dat te eerbiedigen is? En evenwel heeft men het *goddelijk regt* genoemd." — Deze woorden werden daverend toegejuicht.

De installatie van den maarschalk Magnan als Grootmeester der vrijmetselaren is met buitengewone plegtigheid te Parijs gevierd geworden. Aan den maaltijd namen 400 personen deel. Bij het binnentreden in de feestzaal werd de nieuwe Grootmeester met luide vreugdekreten begroet; met nog luidere, toen hij na afloop van den maaltijd de tafel rondging en aan elk der dischgenooten de hand drukte. De maarschalk heeft gezegd dat zijn streven voornamelijk ten doel zou hebben het bevorderen van eenheid onder de vrijmetselaren, en dat hij aan alle loges, die niet op de hand van het Groot Oosten waren, den oorlog verklaarde. Gewagende van Keizer Napoleon, heeft de maarschalk te kennen gegeven, dat de Keizer zijns inziens een almagtig Keizer verdiende te heeten, aangezien in hem bewaarheid werd, wat eenmaal Frederik de Groote zeide: „Zonder mijnen wil, kan heden ten dage geen kanonschot in de wereld gelost worden."

De *Moniteur de l'Agriculture* meldt het volgende:

„In April heeft een landman eene vreemde proefneming gedaan waarvan het resultaat elke verwachting heeft overtroffen. Hij pootte 4 aardappelen, in twee deed hij eene erwt, in de twee anderen een boon. Binnen zeer korten tijd groeiden de stengels van de erwten en boonen zeer hoog op en er kwamen zoo vele vruchten aan, dat de landman vier volle schalen had. Maar wat nog opmerkelijker is: de aardappelen waren niet door de ziekte aangetast en de planten gaven buitengewoon vele aardappelen; de een had 58, de tweede 30, de derde 29, de vierde 25 zeer groote knollen. Deze proefneming zal op groote schaal worden herhaald."

In het tijdschrift voor *Staathuishoudkunde en Statistiek* van den heer Sloet tot Oldhuis las men onlangs het volgende:

„Men wanhoopt gewoonlijk er aan, om den vrijgemaakten negers eenige beschaving deelachtig te doen worden, om het tegendeel aan te toonen willen wij nu niet wijzen op de engelsche *Antilles*, maar op de fransche kolonie *Isle de Bourbon*. Hier waren in 1841 een getal van 60,000 slaven. In 1848 werd deze slavenmagt vrij verklaard, doch onder beding, dat de vrijen nog twee jaren heerendiensten moesten bewijzen. Hierdoor werd dadelijk de groote maatregel bedorven; want een groot getal negers ontvlugtte deze verpligting in afgelegen hoeken van het eiland. Zoo werd ook hier wederom het bewijs geleverd, dat eene halve vrijheid het schadelijkst van alles is. De helft der slavenmagt werkt nog op de plantaadjes. Inmiddels hebben twee geestelijke orden, en hieronder de Jesuiten, beproefd de vrijgelatenen tot eenige beschaving te brengen. Zij vonden tot hunne verbazing in de zwarten zeer ijverige leerlingen, vooral in het teekenen, de wiskunde, de werktuigkunde, muziek en talen. Thans is reeds het negerfransch voor eene zuivere taal geweken en zoo moeten wij ook trachten bij de vrijmaking der slaven het opkomend negergeslacht zuiver nederduitsch te leeren, om zoo van lieverlede het negerengelsch te doen verdwijnen. De scholen der zendelingen worden ijverig bezocht, ofschoon de leerlingen derwaarts een langen weg af te leggen hebben. Er zijn voorbeelden, dat grijsaards van 70 jaren nog leerden lezen en schrijven.

De negers bezoeken nu reeds de scholen van middelbaar onderwijs, en dingen met de creolen naar het bekomen van openbare bedieningen. Op de meisjes-instituten treft men al eenige negerintjes aan; een groot deel negers heeft door besparing zooveel kapitaal weten te verwerven, dat zij grondbezitters konden worden. Er zijn gemeenschappelijke kassen onder hen ontstaan. De volkstelling van 1856 deed reeds kennen 668 huwelijken, 128 latere erkenningen van huwelijken en 330 gevallen van wettiging. De vooruitgang boezemt echter aan de oude planters zekeren weerzin in; de zendelingen zijn er een voorwerp van haat en worden eer tegengewerkt dan voortgeholpen. Er bestaat zelfs een dagblad op het eiland, uitsluitend aan de belangen der planters gewijd.

INGEZONDEN.

Sacrilegii instar est, dubitare, an is dignus sit, quem elegerit imperator.

L. 3 C. de Crim. Sacril.

Gij kent mijnheer VAN ZUILEN? Welnu, dan weet gij, dat de man, bij vele goede hoedanigheden, dit lastige aan zich heeft, dat hij nooit iets goed vindt. Altijd heeft hij de eene of andere, somtijds vinnige aanmerking; meestal worden, volgens hem, de zaken geheel verkeerd aangevangen en voortgezet, zonder verstand, zonder oordeel, zonder kennis. Verbeeldt U dus mijne verwondering, toen ik hem, eenige dagen geleden, in grooten lof hoorde uitwijden over de landssmederij. Hij had die inrigting bezocht, en in alle bijzonderheden bekeken en erkende, dat hij er uiterst mede was ingenomen. Wel, mijnheer VAN ZUILEN! zoo sprak ik, het doet mij veel pleizier, dat gij eindelijk eens iets goeds hebt gevonden, en het moet voor u zelven gewis ook zeer aangenaam zijn, dat gij toch eenmaal iets prijzen kunt. Maar, ik bid u, zeg mij toch eens de reden, waarom alles hier zoo slecht is, en uwe strenge afkeuring wekt, en nu juist deze smederij daarop eene uitzondering maakt? Mijn vriend! zoo antwoordde hij, uit uw spottenden toon is het duidelijk op te maken, dat gij mij houdt voor iemand, die op zoo vele dingen wat te zeggen heeft, alleen uit zucht om te bedillen, uit eigenwaan, uit een knorrig humeur, aan den ouderdom en een dikken buik eigen; maar ik verklaar u, ofschoon erkennende, dat de jaren ligtelijk tot het pessimisme doen overhellen, dat ik altijd mijn uiterste best doe, om iets goed te vinden, en nooit iets verwerp, dan wanneer ik daartoe goede redenen vermeen te hebben. En wanneer gij nu weten wilt, hoe het komt, dat de landssmederij, naar mijn inzien, goed is ingerigt en voldoende resultaten oplevert, dan is de reden daarvoor eenvoudig, deze, dat deze smederij niet door een kaarsenmaker bestuurd wordt.

Gij lacht, en dat mag ik gaarne; jonge lieden moeten dikwijls lagchen; maar toch verdient de zaak ernstig bekeken en vooral behartigd te worden. Sla eens oplettend gade, wat er rondom u gebeurt, en gij zult vinden, dat het mislukken van zoo vele ondernemingen, groote en kleine, daaraan is te wijten, dat de noodige kennis daarbij ontbroken heeft. Tot alle zaken wordt kennis gevorderd, en kennis wordt niet van zelfs verkregen, maar moet aangeleerd worden. Die niets geleerd heeft zal ook tot niets deugen; maar die iets geleerd heeft houde zich daarbij: de timmerman bij het timmeren, de metselaar bij het metselen, geen kruidenier bij de artillerij, geen generaal bij den landbouw. Het moge waar zijn dat CINCINNATUS knollen heeft geplant; maar 1o. is iedere generaal nog bijlang na geen CINCINNATUS. 2o. vermeldt de geschiedenis wel zijne groote verdiensten als veldoverste, maar bewaart over zijne knollen het diepste stilzwijgen. 3o. zijn knollen geen citroenen, al worden zij er wel voor verkocht, immers pogingen aangewend, om ze er voor te verkoopen.

Het is echter, om in eenig vak te slagen, niet genoeg, dat men dat vak beoefend hebbe, men moet er ook de geschiktheid, den aanleg toe bezitten. Het is mogelijk, dat eene koe eens een haas heeft gevangen; maar toch zal iedere poging, om koeijen als hazewinden af te rigten, zeker mislukken. Dit wordt bij de keus van een beroep al te dikwijls uit het oog verloren, zóó zelfs, dat ouders niet zelden hunne zonen, terwijl die nog in de wieg liggen, reeds voor den kansel, de balie, de marine, of wat weet ik het, bestemmen; daardoor niet alleen de wereld met eenige stumperts meer beschenkende, maar ook die kinderen zelven ongelukkig makende. Wanneer ieder mensch alleen dat vak beoefende, waartoe hij aanleg had, wij zouden ons niet over het gemis aan knappe menschen te beklagen hebben; alle menschen zouden knap zijn. Zie dokter . . . een stommerik zegt gij, en ik spreek het niet tegen; maar zou de man niet knap zijn geweest, indien hij een ander vak had gekozen, en zich, in plaats van op de geneeskunde, op de kousen had toegelegd? Hij zoude de BOERHAAVE der kousenlubberts zijn geworden. Mr. . . . een pleiter, zoo ellendig als er ooit een geweest is, een warhoofd, hij snoit er niets van; maar had de man geen aanleg? Gewis had hij aanleg, grooten aanleg zelfs, wel niet voor de regtsgeleerdheid, maar voor de spekslagterij, en wanneer hij zich daarin had begeven, om zijne metworsten zou hij als de BIJNKERSHOEK, om zijne bloedbeulingen als de GROTIUS der spekslagters, bij tijdgenoot en nakomelingschap, geroemd zijn.

Gij hebt gelijk, er zijn nog eene menigte andere redenen voor het mislukken van vele zaken op te geven; uithuizigheid, spelen, leven boven zijn stand en inkomsten, dronkenschap, en wat al niet meer, maar tegen dit alles wordt de mensch dikwijls genoeg gewaarschuwd door eene stem uit zijn binnenste, en wanneer hij naar deze niet luistert, zal eene van buiten komende weinig ingang vinden.

Iets is er echter, waarop ik uwe aandacht wil vestigen. Men vindt namelijk nog al eens iemand, die wel is waar de noodige geschiktheid en bekwaamheid voor zijn vak heeft, maar zich daarvan door deze of gene liefhebberij laat aftrekken. Apotheker ... ongetwijfeld een knap man in zijn vak; zijn laboratorium, zijn magazijn, zijn winkel, alles in de beste orde. De potten behoorlijk gerigt, iedere pot op zijne plaats, **No. 33** met een breeden zwarten rand, als het vaandel, in het centrum. Geen mortier zonder stamper, geene klarinet zonder embouchure. Iedere poeder met mathematische naauwkeurigheid gevouwen, iedere pil reeds op zich zelve een kunstgewrocht. Daar wordt hij behebt met de melomanie, en weg is al die glorie. Nu peinst hij bij een decoctum over eene symphonie, bij eene infusie over eene ouverture. Bijna den geheelen dag brengt hij door in zijne kamer, op zijne viool krassende, en laat de zaken aan zijn bediende over. En zoo gebeurde het, dat deze, die ook eene liefhebberij heeft, uit den verkeerden pot nam, met dit noodlottig gevolg, dat de patient, reeds den volgenden morgen, tot de hoogste verbazing van zijn dokter, geheel hersteld en aan zijne bezigheden werd gevonden. — Dokter . . . een echt wetenschappelijk man, zijn edel vak edel en niet maar om den broode uitoefenende, altijd gereed armen en rijken ter hulp te snellen, wordt van lieverlede een razend liefhebber van bloemen. Nu gaat hij naar

bed met eene theeroos, en staat op met eene balsamine. Gedurig in zijn tuin, verzuimt hij vaak zijne visites, en tot bij het ziekbed is zijne geheele ziel met zijne bloemen vervuld! zoodat hij onlangs den Heer . . . verzocht om zijne dahlia eens uit te steken. Dit liep nog al goed af, want de patient, die zich merkelijk beter gevoelde, lachte er naderhand zelve om; maar Juffrouw . . . heeft het den dokter nooit vergeven, dat hij gevraagd heeft om hare poinzettia eens te mogen voelen.

De Heer VAN ZUILEN had dit alles niet in eens en in éénen adem gezegd; ik had er gedurig eens eenige woorden tusschen gevoegd. Dit deed ik dan nu ook weder, en zeide: Ik geloof waarlijk, mijnheer VAN ZUILEN! dat gij gelijk hebt, en mij dunkt, dat dan ook bij ambtenaren . . . . Maar hij viel mij in de rede. Ambtenaren? Mijn vriend! laat ons daarvan zwijgen, omdat wij niets daarvan weten. Of hebben wij het niet dikwijls zien gebeuren, dat tot gewigtige ambten menschen zijn benoemd, bij wie nooit, door iemand, eenige geschiktheid daarvoor gevonden is kunnen worden; en hebben wij het niet even dikwijls zien gebeuren, dat zoodanigen naderhand, om hunne groote verdiensten zijn geroemd, en boven hunne hooge bezoldiging, nog met gratificatien, remuneratien, decoratien bedeeld zijn geworden? Hoe dit echter komt, is tot nog toe eene verborgenheid, en vele hebben daarom gedacht aan eene bovennatuurlijke inwerking, zóó zelfs, dat het spreekwoordelijk is geworden: dien de Koning een ambt geeft, dien geeft de Hemel er het verstand toe. Maar ik hoop nog altijd, dat het ons uit natuurlijke oorzaken zal verklaard worden, wanneer geleerde mannen zich eens bepaaldelijk zullen toeleggen op de PHIJSIOLOGIE VAN DEN AMBTENAAR.

H.

Wij maken de Administratie van financien wel opmerkzaam, om een *vertrouwd persoon* harentwege aan te stellen, ten einde bij de aanstaande levering der rijst voor de plantage *Catharina Sophia* tegenwoordig te zijn en na te gaan of het monster wel gelijk staat met de te leveren rijst, daar er zoodanige rijst, thans noch hier, noch in Demerara aanwezig is en wij ongaarne zouden zien dat het gouvernement, hetwelk zoo *slim* is en zoo *scherp* toeziet bij den neus worde geleid. Het zoude echter wel kunnen hebben plaats gevonden, dat even als de manna in de woestijn in eens een regen hier of in Demerary is gevallen van *goede geele* rijst, als de bij het gouvernement ingeleverde monsters.

EENIGE KOOPLIEDEN.

DE MUZIJK IN HARE VERHOUDING TOT DE OVERIGE KUNSTEN.

[*Vervolg en slot.*]

De poëtische voorstellingen rusten wel op eenen grond, maar op eenen onwaren. De droomer, die de poëtische waarheid met de prozaïsche verwisselt, vervalt in onwaarheid. In elke andere kunst, vooral in de zigtbare, schijnt van de werkelijkheid nog een atoom, al is het ook nog zoo klein, gered te zijn. De poëzij heeft alle materiele zekerheid verloren het leven, dat uit stof en geest bestaat, toont zich in die andere kunsten waarschijnlijker, daar het beide zijden behoudt. De poëzij heeft slechts de eene zijde alleen gewend, haar de eenzijdig geestelijke voorstelling.

Bovendien is het met de waarheid, die de kunst in het algemeen geeft, eene bijzondere zaak. De idée van het ware komt in haren vollen omvang, in hare oorspronkelijke diepte, in de kunst niet te voorschijn. Het ware is juist het niet zinnelijke in het zinnelijke.

Eene zinnelijkheid, die zich inbeeldt het ware geheel en al te geven, dwaalt. Zij geeft altijd slechts een gemiddeld mengsel van oppervlakkigheid en grondigheid. De natuur houdt het menschelijke en bovenmenschelijke scherp uiteen. De poëzij vermengt beide factoren, van eene waarheid kan bij haar slechts in zoo verre sprake zijn, als zij den mensch in plaats van de hem vreemde natuur een deel van hem zelf in deze natuur aanwijst. De wetenschap alleen brengt beide factoren in grondige en juiste betrekking tot elkander.

Terwijl aan de eene kant de poëzij zich voor de wetenschap buigen moet als de magtigere kracht, zoo wijkt zij op het specifiek gebied, waarin de overige kunsten eenzijdig blijven vertoeven, voor de bepaaldheid en de magt juist van deze eenzijdige kracht. Zoo heeft b. v. de lyrische poëzij eene niet voldoende geschiktheid om het gevoel geheel en al uit te drukken. Het gevoel bestaat, zoo als vroeger duidelijker aangewezen werd, uit beweging en inhoud. Het lyrische gedicht geeft het gevoel slechts van de zijde van zijnen inhoud; de beweging wordt slechts aangeduid, niet uitgewerkt. Daarvoor bezit de poëzij de middelen niet, de muzijk moet haar hier helpen.

De volle, geheele mensch is niet eenzijdig in de gedachte vervat; veel, wat hem aangrijpt, kan door deze in het geheel niet uitgedrukt worden — ja, de kracht van het aangrijpende wordt door de bijkomende gedachten gebroken. Het eenvoudigste en innigste gevoel verteert in den vloed van de kostbaarste gedachten. De beste dichters geven slechts zoo vele woorden, dat het gevoel oneindig veel tusschen de regels en woorden in moet vorgen, om zich geheel terug te vinden; het gevoel verkwikt zich het meest aan eene eenvoudige gedachte, de kunstig opeengehoopte phrases werken niet onmiddelijk op haar. Tegenover Göthe's gedicht; „Ueber allen Gipfeln ist Ruh. In allen Wipfeln spürest du, kaum einen Hauch die Voglein schweigen im Walde, warte nur, balde ruhest du auch." stelle men b. v. Schiller's „Ode an die Freude," om een bewijs voor het beweerde te hebben.

Welke kunst nu heeft de geschiktheid, om het niet uitgesproken inwendige leven te schilderen, om den stroom van geestelijke, zalige beweging, welke de woorden vreest, omdat zij ze als onmagtig beschouwt, terug te geven? De muzijk

Wat de schilderkunst te vergeefs beproefde en wat de poëzij in te groote menigte gaf, wat tusschen beiden ligt, de vermenging van geest met het onverklaarbare iets der beweging, dat is het voorwerp der toonkunst. De schilderkunst trad niet te voorschijn uit de chaos der duistere materie; de poëzij gat het licht in te helderen schijn; de muzijk beweegt zich in de schemering, het juiste gebied des gevoels, het element van het verlangen, dat de omtrekken van de bestaande wereld met de schitterendste bekoorlijkheid der verbeelding omhult.

Eindelijk behoort bij de poëzij als aanhangsel de schouwspelkunst. Zij heeft tot doel, om de voorstelling uit het gebied van het denken in de als werkelijk verschijnende zinnelijkheid over te brengen. Hoewel zij de meest geestvolle is der bijkomende kunsten, neemt zij deel aan hun algemeene karakter en loopt, even als de virtuositeit, gevaar, om de zuivere kunstidée met de elementen te vermengen, welke de levende natuurstof altijd tegenover de kunst als iets belemmerends laat gelden.

Hiermede is het overzigt der kunsten geëindigd. Het berust op een beginsel dat volstrekt niet het alleen mogelijke is, maar dat door Vischer vastgehouden, de voorkeur schijnt te verdienen boven alle overigen. Vooral is het moeijelijk overeen te stemmen met de verdeelingstheorie van Zeising. Hij geeft het onderscheid in rang der kunsten geheel en al op en erkent aan allen, ook aan de bijkomende, gelijk regt toe. (§ 519). Dit strijdt tegen het gevoel.

De aesthetiek heeft voorzeker, even als de natuurwetenschap, ten doel, de objecten bijeen te zamelen en voor haar wetten te ontdekken. Tusschen beide bestaat echter het groote onderscheid, dat de natuurwetenschap het met de objecten te doen heeft, in zoo verre zij iets zijn dat voor den mensch vreemd is en nieuw tegen hem overstaat, hare wetten dus onafhankelijk van hem van kracht laten zijn; de aesthetiek daarentegen alleen objecten voor zich heeft, die naar den graad en naar de diepte, met welke zij bij den mensch behooren en met zijn wezen identisch zijn, moeten onderscheiden worden. Daarom is het beginsel van verdeelen der kunsten anders dan dat der natuurwerpen. Niet alles wat logisch of juist is, is daarom ook in de beteekenis van het werkelijke volle leven waar. De kunsten kunnen slechts naar het laatste beginsel, naar het aandeel, dat de geest aan het zinnelijke neemt, opgevat en ingedeeld worden. Zeising's beginsel is even als bij de natuurwetenschappen logisch geheel juist. Maar dit logische behandelt in meer uitwendige kategoriën, het gaat niet diep genoeg in de kern der waarheid, in het geestelijk gevoel of den door gevoel bezielden geest van den mensch als het innerlijke wezen der kunst, in. Het doet in het spelen met kategoriën, het eigenlijke gezigtspunt van het onmiddelijke leven der kunst verloren gaan.

(O)

Varia.

In het jaar 1832 had in Engeland het volgende voorval plaats: Joseph Thompson, een kleine boer nabij Carlisle, was omtrent drie jaren gehuwd. Man en vrouw konden niet met elkander overweg, kinderen waren er niet, en de verdeeldheid had zich ook tot de wederzijdsche bloedverwanten uitgestrekt. Om al deze redenen besloten de echtgenooten tot eene scheiding. Thompson liet nu des morgens van 7 April door den omroeper bekend maken, dat een man ten twaalf uur zijne vrouw op de markt zou verkoopen. Deze ongewone bekendmaking deed het gepeupel te hoop loopen. De vrouw plaatste zich op een hoogen houten stoel met een halster van stroo om haren hals, en een kring van vrienden en bekenden rondom haar. Haar man en verkooper plaatste zich naast haar en sprak, volgens zeker dagblad volgenderwijze:

„Heeren, ik vestig uwe aandacht op mijne vrouw, Mary Ann Thompson, geboren Williamson, die ik aan den hoogsten bieder zal toeslaan. Het is zoowel haar wensch als de mijne, dat wij voor eeuwig zullen scheiden. Zij is mij eene slang in den boezem geweest. Ik nam haar om mij tot hulp en gemak te verstrekken; maar zij is mijn kwelduivel, een vloek voor mij geweest. Heeren, ik uit een hartgrondigen wensch, wanneer ik de hoop te kennen geef, dat de hemel ieder voor booze vrouwen moge bewaren! Maar nu ik u met de gebreken mijner vrouw bekend heb gemaakt, wil ik u ook hare goede zijde mededeelen. Zij kan romans lezen en koeijen melken, het lagchen en weenen kost haar even weinig moeite, als u het drinken van een glas bier, als gij dorst hebt. Zij kan boter maken en de meid uitschelden. Zij kan liedekens zingen en kraagjes plooijen. Zij kan geen rum of jenever maken, maar wel, door langdurige ondervinding, de kwaliteit uitmuntend beoordeelen. Met al hare deugden en gebreken kunt gij haar nu voor de som van *f* 30 krijgen."

De veiling duurde genoegzaam twee uren. Eindelijk werd juffrouw Thompson voor *f* 12 en een Newfoundlandschen hond toegeslagen aan zekeren Henry Mears, een oud gepensioneerde. Het nieuwe paar verliet gezamenlijk de stad onder het joelen en jouwen van het gepeupel. Thompson ontnam aan zijne gewezen vrouw zeer koeltjes den halster van stroo en hing dien zijn nieuwen hond om, waarop hij zich naar de naaste herberg begaf en daar het overige van den dag doorbragt, zoodat de koopprijs zijner vrouw zeer waarschijnlijk vóór het vallen van den avond verteerd zal zijn geweest.

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

Den 6 April 1862.

No. 1. PARADE MARSCH, arr. par G BARTHE.
2. OUVERTURE DE NORMA, arr. par G BARTHE.
3. LE DIX MAI, *Polka*, arr. par G. BARTHE.
4. LE DEBUT DANS LE MONDE arr. par G. BARTHE.
5. REMBRANDTS WALZER, arr. par G. BARTHE.
6. UNCLE TOM'S GALOP, arr. par WEIJERS.

CORRESPONDENTIE.

Uit plaatsgebrek laten wij eenige ingezonden stukken achterwege.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, Zr. Ms. Stoomschip *Apeldoorn*, kommandant Hugenholtz, van Barbados.

Den 5den, de Nederlandsche schoener *Flijing Dutchman*, kapt. J. van Wilgen, van Demerarij.

VERTROKKEN.

Den 4den dezer, de koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner. — Sluit 7 dezer.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Willem en Carel*, kapt. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Thetis*, kapt. Bakker, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Triton*, kapt. Duinker, adres bij J. P. Haase jr.

Het schip *Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Nederl. schoener *Morris*: de Heer F. H. Flu, Echtgenoot en 3 kinderen en Mejufvrouw S. A. Soest en Dochter.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de kolon. Schroefstoomboot *Paramaribo*: de Heeren J. Weijers, H. M. A. Black, H. J. de Jonge, E. Higgens en D. Baëza.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 4den April 1862 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van: Johannis Pieter *Henny* weduwenaar van Christina Jacoba Heufvelink en Philis Coenradina Muijsken.

Van den 29sten Maart tot den 5den April 1862, zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 29sten Maart, *Heintje* van J. W. van Brouwer 55 jaren.

Idem, Johannis Lodewijk van der Fluit, 27 jaren.

Den 30sten, Anna Elisabeth Johanna Castille 47 jaren.

Idem, Rachel del Castilho, wed. van Isak d'Fonseca, 66 jaren.

Den 1sten April, *Hermina* Neij, 70 jaren.

Den 3den, J. H. Peters, .. jaren, Zeilmaker aan boord van het Nederl. schip Louisa Christina.

Idem, Louisa Bernhardina Johanna *Heitzberger*, 55 jaren.

Als levenloos Geboren.

Den 2den April, een kind van het Vrouwelijk geslacht van Geertruida Saraatje Martha Steffens.

Binnenlandsche Berigten.

Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd, op den 26 Maart 1862, de Boedel van James Crookston. En worden mitsdien alle Crediteuren deszelven opgeroepen om binnen den tijd van *zes maanden*, na dato dezes, van hunne vorderingen aanteekening te doen op poene van verstoken te zijn van alle regt en actie tegen den voormelden boedel. Voorts worden de debiteuren aangemaand hunne verschuldigden aan voormelden boedel bij voornoemd Departement te voldoen. *Paramaribo*, *den 4 April* 1862.

De prov. Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal van af den 10 dezer, ten zijnen kantore betalen, de Crediteuren van de Boedels Carel

Wilhelm Knduf, Adriaan Pieter Tirion, Louisa Emelie Sophia Pietzcker, Jacoba Wilhelmina Philippina Eugannels, Elisabeth Park, Jacob van Bruijnsburg, Geertruida Christina Goedschalk, wed. F. J. Marcus en Seraphine Brendorf of Blindorf, ingevolge repartitie rekeningen in dezelve boedels gearresteerd.

Paramaribo, den 4 April 1862.

De prov. Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal op Donderdag den 10n. dezer maand in het locaal van dat Departement, des namiddags om 4 uren door den Vendumeester A. Salomons publiek doen verkoopen:

Een aantal schoolbanken en tafels, Boeken, Lijfskleederen, twee zilveren Zakhorologien, Ingenieurs werktuigen, enz., enz., toebehoorende aan de boedels van D. H. Brandon Jr., R. Themson en J. Croockston.

Voorts: Het Erf en Gebouwen, aan de *Saramaccastraat*, bekend onder N. W. La E No. 35, O. W. La D No. 519, aankomende den boedel J. H. Samson.

De bewijzen van eigendom en servituten liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Alsmede:

De Nalatenschap van de desolate boedels R. J. M. O'Ferrall, M. del Prado Jr., D. Bergstroom, A. Renseijl, A. Robles de Medina, L. G. P. J. Hulst, J. Granada, A. F. Mackenna, E. Zuinig, J. J. Doorje en nagelatene Huisvrouw A. F. J. Castille, P. Mijth en H. van J. W. van Brouwer.

En vermits geene genoegzame goederen in deze laatste boedels gevonden zijn, kunnen de Crediteuren niet worden opgeroepen.

Paramaribo, den 4 April 1862.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFFENING bij de *Evangelisch Luthersche Gemeente* op HEDEN den 6den April, op het gewone uur.

GODSDIENSTOEFFENING, bij de *Ned. Herv. Gemeente* op HEDEN den 6n. April des avonds om *half zeven* ure.

Bij inschrijving te koop: 4 balen heele- en 1 baal gebroken *KOFFIJ*,

ingevolge voorwaarden, ter inzage liggende bij A. W. OPPENHEIMER, alwaar de inschrijvingsbilletten worden aangenomen tot DINGSDAG den 8n. dezer ten 10 ure.

[ ]

J. C. GOMPERTS, Vendumeester,

Zal morgen om 9 uren verkoopen voor rekening dien het mogt aangaan,

3 balen gemerkt HB M. No. 310, No. 507 en No. 305, inhoudende Blaauwe Tijk, Bont en Boekjestreep,

Allen min of meer beschadigd, aangebragt per het schip *Jonge Eduard.*

[ ]

J. C. GOMPERTS, Vendumeester zal op morgen des ochtends 9 uur verkoopen voor rekening dien het mogt aangaan:

1 Baal gemerkt twee 3 No. 970 met 15 pies beschadigd Blaauw Linnen.

( )

Door een der Vendumeesters zal over 6 weken dag en datum nader te bepalen publiekelijk worden verkocht:

Het *Huis* en *Erf*,

aan de *Keizerstraat* thans bewoond door den Heer M. M. CURIEL.

[ ]

CECILIA.

DE Leden worden beleefd doch dringend uitgenoodigd tot het bijwonen eener Vergadering op DINGSDAG den 8sten dezer, des avonds ten zeven ure in de Zaal boven de Waag, ten einde te beraadslagen, *of, en zoo ja, op welke wijze de concerten weder zouden kunnen plaats hebben.*

Namens het Bestuur,
C. J. HEIJLIGH.
Secretaris.

Paramaribo, den 6 April 1862.

De ondergeteekende voornemens zijnde in den loop der aanstaande maand een reis naar 't Vaderland te doen, zoo brengt hij, aan zijne geëerde Begunstigers ter kennisse, dat zijne AFFAIRE op denzelfden voet wordt voortgezet door den Heer J. V. BOUGUENON, dien hij tot zijnen *generalen gemagtigde* heeft benoemd gedurende zijne afwezigheid.

Verder beveelt hij zijne affaire in de gunst van het geëerd publiek aan en hoopt dezelfde gunst te genieten, die hij zoo ruimschoots genoten heeft in zoo een korten tijd.

J. H. MERTENS.

( )

Attentie!!!

Op nieuw ontvangen en Verkrijgbaar bij

A. C. BOSMANS:

Heeren en Dames Last, Schoenen a *f* 2 per paar, *mits Contant.*

Paramaribo, den 6 April 1862.

( )

Op *Woensdag* den 9n. dezer, zal in het huis over den Heer W. J. RIETSTAP een partijtje MODEWAREN, PLEETWERK, Schrijfbehoeften enz. ontpakt en tegen inkoops prijs verkocht worden.

(( ))

Carga *Flying Dutchman:*

550 balen *RIJST.*

Verkrijgbaar bij *Gebrs. VAN PRAAG.*

Wordt te KOOP of ter BEVRACHTING aangeboden:

De Curaçaosche Schooner MORRIS groot 69 ton, nieuwe maat.

En is deszelfs Carga bestaande in:

ZOUT, Pindas, Sigaren, Kalk,

PANAMA en ordinaire STROOHOEDEN,

Fijne Naalden, Rozen Snuif, 20 damejeans extra Rum;

10 MUILEZELS en 1 zeer goed PAARD, tegen *billijke prijzen*, te bevragen bij den ondergeteekende.

Voorts nog aangebragt per *Josephine* van Martinique:

ZOUT-Steenen, Kalk, Cement,

W. P. PLANKEN, Zoete OLIE, Cognac in kistjes en damejeans 1e. kwaliteit VERMOUTH, Bougies de l'etoile et Meteore ¼ Waskaarsen).

Per *Elisabeth Rozee* van Glasgow:

Carron Suikertesten,

Vuurharde STEENEN, VUURKLEI, Schroef, Moer en Bandijzer, Boilerplaten, Dito Klinknagels, Suikerkalk in puncheons.

En van vroegere consignatie:

ZOUT,

Engelsch Loodwit en andere Verfwaren in blik, Patent en Lijn Olie, Huidkoper Geteerd Wilt en Coock's Compositie,

BREEUWWERK,

Zeil en Schoenmakers GAREN,

Visch en Vlaggelijnen,

Platlood, Patent en gewone Scheepsblokken,

Dakleijen 20+10,

Dito Zinkspijkers, TIGCHELS, Romeinsche Cement, TERPENTIJN,

Katoenzakkendoek,

Schoppen, Houweelen, Geelhoute, With en Dulhouwers, Spijkers in soorten, Engelsche en Marseillaansche ZEEP, dito voor Katoenmolens, Brandstaven, Machine Packing, Koperen Schroeven en Moeren voor Suikertesten, Sarsaparilla, etc., etc.

[ ]

THOMAS GREEN.

P. J. BOAS

heeft ontvangen per de *Jonge Eduard*, kapt. SIKKENS.

Versche *Provisien*, als:

BOTER, Z. M. en KOM. KAZEN, ½ muds-manden AARDAPPELEN, HAM, ROOK en PEKELSPEK.

LOCHFINE HARING,

per stuk en per vaatje.

Groote Engelsche PEKEL TONGEN, per stuk en per vaatje.

Een assortiment Holl., Fransche en Eng. **EETWAREN** in blik.

Dubb. Princesse BIER in manden. Fijne WIJNEN, als: Narbonne, St. Julien Medoc, St. Esthephe, St. Emilion, Chateau Margaux, Chateau Latour, Haut Sauterne, Chambertin en diverse andere

DRANKEN,

Zuivere Witte GENEVER in vaten.

Groene Erwten, Capucijnders, Splitpeas en Gort per pond en per mud.

Extra SIGAREN per stuk en per kistje als: *Aurora, Lord Nelson, Jupiter, Zenobia* en *Rencurel.*

Nog in voorraad:

Chester, Stilton en Pine Cheese per pond etc. etc.

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide sekse heilzaam. Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke krachten van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Kolonien aan afgematheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede voor den Lord Maijor van Londen en de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier, à voor 33 sh., waardoor men 11 sh. bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co. hoofd-depôt, No. 19, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co. 75 Farringdonstreet, Londen.

( )



De Pillen van Holloway.

Gebrek aan spijsvertering en andere ongemakken hieruit voortkomende als: ontsteking, kramp in de darmen enz. worden veroorzaakt door zeker gebrek in de vochten, die het voedsel moeten ontbinden en gelijk van aard maken. Deze pillen die op de sappen, tot den buik behoorende als een scheikundig middel werken, zoowel als de gal, herstellen bij de eerste de ontstelde eigenschappen en bij de laatste magtigings hoedanigheden. Dit schijnt het hoofddoel van hunne werking te zijn. De bijna wonderbare uitwerking van deze pillen bij moeijelijke spijsvertering en al de ongesteldheden, die de functien van den lever aandoen; moet zonder uitzondering algemeen erkend worden.

Deze *PILLEN & ZALF* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* á *f*. 1. *f* 3 en *f* 5.

( )

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag

1862. Woensdag 2 April No. 14.

PARAMARIBO.

Aan de *Gazetta di Torino* wordt uit Rome geschreven, dat het heilig collegie in overleg met den Paus besloten zou hebben, met het oog op eventuele gebeurtenissen, de geheimste documenten der pauselijke archieven te vernielen en de papieren, welke bewaard moeten worden, in de kisten te pakken en naar Civita-Vecchia te zenden, van waar zij op Oostenrijksche schepen naar Triëst en van daar per spoor naar Weenen zouden gebragt worden.

Men schrijft uit Parijs:

In de laatste dagen heeft nabij St. Germain een voorval plaats gehad, dat een tegenhanger is van de zaak van Dumollard. Aan den zoom van het bosch ontmoette een meisje van St Germain twee gendarmes en verzocht hen, of zij zich bij hen mogt voegen, om door het bosch te gaan. Zij zou haar bruidegom ontmoeten, vermits hij niet kwam, zou de bescherming der gendarmes haar gewenscht zijn, want zij had 4000 frs. bij zich. De gendarmes en het meisje zetten hunne wandeling voort. In het midden van het bosch gekomen doodden echter de gendarmes het meisje en beroofden het. Een weinig verder ontmoetten de booswichten een jong man, dien zij vroegen, wat het doel was zijner aanwezigheid in het bosch. Het was de bruidegom van het meisje. De gendarmes zeiden hem, dat kort te voren een meisje was vermoord, dat hij alleen de dader kon zijn en arresteerden hem. De moord had echter een getuige gehad, n.l. een strooper. Op den nabijgelegen weg vonden hem de gendarmes met de buks en een geschoten haas op den schouder. Zij riepen hem aan, hij nam schijnbaar de vlugt, maar liet zich door een der hem nazettende gendarmes inhalen en voor den regter voeren. Daar beleed hij onmiddelijk zijn vergrijp, maar gaf tevens kennis van de gepleegde misdaad. Hij zeide, dat één gendarme banknoten in zijn borstzak en de ander een bloedigen zakdoek in den laars moest hebben. Beide werden werkelijk gevonden. Aan de dagbladen is verboden van de zaak melding te maken, welke niet te min het onderwerp is van alle gesprekken.

In London wordt veel gesproken over het volgende vrij zonderlinge incident. De vrijwilligers aldaar hebben n.l. besloten, om bij gelegenheid van het aanstaande paaschfeest in de nabijheid van Brighton een groot militair feest of spiegelgevecht te geven. Doch nu verklaren de Horse Guards (dus noemt men de bureaux van den opperbevelhebber des legers) dat zij zich zelfs met geweld tegen zoodanig feest zullen verzetten, tenzij de verschillende corpsen vrijwilligers er in toestemmen zich bij die gelegenheid te laten commanderen door officieren, door het militair opperbevel daartoe aan te wijzen. De *Morning Advertiser* betreurt die aanmatiging van de Horse Guards en verklaart, dat, indien deze interventie werkelijk plaats heeft, het met de groote nationale beweging gedaan is. „Indien de vrijwilligers," zegt het blad, „aan zoodanige aanmatiging toegeven, dan is hunne onafhankelijkheid ten einde; zij zouden in het geheele land niets meer zijn dan de speelbal en de voetknechten der Horse Guards. De gedachte alleen van zoodanig plan is reeds eene beleediging." Wat hiervan intusschen ook zij, de zaak scheen ernstig genoeg, om haar aan de beoordeeling van het parlement te onderwerpen, dat nog in deze week daarover zal beraadslagen.

INGEZONDEN.

EEN WEKSTEM VOOR SURINAME.

III.

Nog blijf ik een oogenblik stil staan bij de inlichtingen van den Heer K van hier, welke kort en zakelijk de mogelijkheid van deze zaak behandelde en daarbij eenige klippen aanwees die noodzakelijk in onzen Kolonialen toestand vermeden moeten worden.

„In de nabijheid van Suriname's hoofdplaats Paramaribo, een groot stuk land droog te leggen, zóó dat deze drooglegging zonder bezwaar uitgebreid kan worden naarmate de landbouwende bevolking toeneemt. In dezen polder moet ieder landbouwer zijn land kunnen krijgen zonder met de bedijking of waterloozing belast te zijn; dit moet onder een geregeld polder-bestuur staan. Dit is dan ook het eenig middel om in Suriname eene provincie te bevolken. Thans nemen de boeren, die van de Saramacca-kolonisatie zijn overgebleven, het met schrale zand- en schelpgronden voor lief, omdat zij uit de betere landen het water niet weren kunnen, terwijl die betere landen genoeg voor de hand zijn. Niet alleen zouden langs dien weg de vrienden en familien dier boeren voor en na overkomen, wanneer zij berigten hunner welvaart ontvingen, maar ook is het de eenige weg om den vrijen landbouw onder de Surinaamsche bevolking in te voeren, want al wat daarin nog is beproefd, heeft noodzakelijk de geheele mislukking aan gebrekkige loozing te wijten en een ieder bezit in den aanvang geene middelen om zich vee, dat is mest, voor het hooger gelegene schrale zand aan te schaffen. De hoogere klei is alles harde niet doorlatende veldspaat, die alleen voor een jaar goede vruchten draagt, wanneer men de bovenkorst door eene sterke gloeihitte verbrokkeld heeft, welk doel hier door branden van het gevallen en fijn gekapt hout bereikt wordt. Den kolonist deze klei door menging met kalk enz vruchtbaar te laten maken, is ondoenlijk.

Wat men onderneme, het moet in de nabijheid van de stad zijn, daar anders de boer geen markt heeft voor zijne waren."

„No. 137. Nogmaals wordt het punt van bemesting behandeld, vooral met het oog op de Koffij-cultuur.

De Heer VAN RADERS wijst op het nut van de aanwending van Salpeterzure soda, als ruwe specie in den groothandel bekend als Chili Salpeter, deze soude bestaan uit 16.6 pCt. stikstof, ruim 36,6 pCt. zuurstof en ruim 46,6 pCt soda.

De Heer VAN WASSENAAR, die de duurte van deze specie aanhaalt tijdens den oorlog van Frankrijk en Engeland tegen Rusland, berigt dat deze specie sedert 1859 zeer in prijs gedaald is, zoo dat de 100 kilo's thans te Rotterdam te bekomen zijn voor *f* 17; zeer goedkoop te noemen, als men bedenkt, dat een bunder grasland voor eene goede bemesting slechts 170 kilos behoeft.

De behandeling der planting en herplanting der Koffijboomen op Java, zal later medegedeeld worden.

De Heer TEIJSMAN stelde nog op het punt van bemesting voor om de Koffij- en Cacaotuinen te bemesten, door besproeijing met loog en gier uit de stalmest herkomstig. Waar de stallen niet genoegzaam van deze vloeistof opleveren, zoude men hierin kunnen voorzien door eene of andere drooge sterke mestspecie in water op te lossen of tot eene dunne pap te maken. De besproeijing tegen het einde van den droogen tijd een paar malen bewerkstelligd, zal de boomen voor den volgenden bloei en vruchtmaking nieuwe kracht bij zetten Men is op deze wijze tevens gevrijwaard tegen het gevaar dat de aangebragte mestspecie verdrooge of wegspoele, en waarschijnlijk zal de besproeijing ook gunstig werken tot wering van voor het gewas schadelijke insecten.

No. 138. Deze vraag betrof de Koffij-cultuur, zoo als ik vroeger heb medegedeeld, later kom ik daarop terug.

Na de behandeling van die vraag op het Congres, werd er eene mededeeling bekend gemaakt, door den Heer K. uit Suriname ingezonden; die mededeeling betrof de „veeziekte der runderen." Dezelve is belangrijk genoeg om hierin opgenomen te worden.

„In het verslag" zegt de Heer K., „van het XVe Ned. Landb. Congres, gehouden te Amersfoort 19—23 Junij 1860, komt onder No. 33 de veeziekte der runderen voor. Ofschoon die vraag bij No. 33 gedaan, voor Nederland was, zoo vond ik mij aangespoord om onderstaande mededeeling aan te bieden, van hetgeen ik in Suriname van die ziekte gezien en bijgewoond heb."

„In den droogen tijd (October) 1860 vertoonde zich de veeziekte onder de runderen van mijn' naasten buurman en eenige der schoonste beesten waren er spoedig aan bezweken. De negers beweerden, dat dit veroorzaakt werd, doordien de weide alleen gemaaid doch niet gebrand werd, en dat er daardoor nadeelige insecten in het gras waren, die de koeijen bij het grazen binnen kregen. Dadelijk onderzocht ik mijne weide en vond daar waar zich op den bodem eene wollige onderlaag van droog gras had gezet, vele vliegjes en torren, vooral een kleine smalle vuil witte tuin kakkerlak zeer menigvuldig. Dadelijk liet ik overal waar het droge wollige ondergras dat toeliet of mogelijk maakte, het vuur door de weide loopen en mijne runderen bleven van de ziekte bevrijd."

„Ik vertelde mijn' buurman wat ik gedaan had en raadde hem aan hetzelfde te doen; tevens deelde hij mij mede, dat zijne Chinezen hem gezegd hadden, dat zij bij Macao deze ziekte ook kenden; dat men daar ook insecten voor de oorzaak er van hield en dat het tegenmiddel bestond in het branden der weiden.

„Mijn' buurman brandde dan ook nog denzelfden dag, liet den volgenden het zieke vee los, wat als van stonden aan begon te genezen, en binnen weinige dagen was de ziekte geheel geweken.

„Ik moet hierbij opmerken, dat het vee algemeen wanneer de weide gebrand is dadelijk in het verbrande loopt, ook dan wanneer er nog ongebrande in overvloed is.

„Vele grassoorten groeijen hier in dikke pollen, vooral de Cijperacea; aan deze schieten de bladstoppels reeds den eersten dag na het branden uit, deze stoppels zijn door de overloopende gloeihitte natuurlijk in de pol half gaar geworden en het vee vreet die met graagte. Dat zij daarbij veel asch en kool binnen krijgen, spreekt van zelf, en welligt is een van deze drie, de half gaar geworden stoppel, de kool of de asch het tegenmiddel, welligt alle drie te zamen. Mogelijk keurt men een en ander wel eens een wetenschappelijk onderzoek waard; mogelijk vindt eenig kolonist er een middel in tot weering eener ziekte, die niet veel beter is dan vee-pest en deze bedenkingen zijn oorzaak dat ik de vrijheid heb genomen dit mijn berigt aan te bieden."

Ik twijfel niet of de lezers zullen het voor het algemeen nut wenschelijk vinden, dat iedere proef en de gunstige uitkomsten daaruit gesproten, betreffende Vee-teelt en Landbouw, zoo veel mogelijk worden openbaar gemaakt.

Het voedsel, vooral de weide, de stalling, de reinheid, het drinkwater en de zonderlinge wijze waardoor de vermeerdering van het vee wordt verkregen, laten in den regel veel te wenschen over, en let men in deze Kolonie op de behandeling van het vee, dan zal men al zeer weinig zorgvuldigheid en nog veel minder kennis daarin gewaar worden; ik sluit hiervan de kolonisten van de Saramacca, en eenige planters en particulieren uit. — Bedroevend is het den Veestapel alhier zoo te zien kwijnen en het rund, zoo nuttig, voordeelig en van hooge waarde voor elke wereldplek, in een schaduwachtigen toestand te zien voortsukkelen, die hinderlijk is.

Eenige maanden geleden, deelde mij een kolonist mede, dat onderscheidene inwoners v. Paramaribo slagtvleesch uit Demerara hadden gekregen, waarvan de malschheid en de uit-

muntende smaak hoogst geprezen werd; schijnt het dus niet, dat men aldaar op dit punt ons zoo als in vele opzigten, verre vooruit is?

Niet minder wenschelijk ware het, dat wij alhier eene Landbouwk. Societeit hadden, immers, daaruit moest steeds de aanmoediging tot verbetering ook van den Veestapel enz. bevorderd worden, premien op de verbetering, hulp en voorlichting door geld en goede werken, maar vooral door proeven self genomen, daar dit al reeds het beginsel van voordeelen voor zoodanige Societeit zoude zijn en hare instandhouding en uitbreiding zoude steunen.

W. E. H. WINKELS.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nederlandsche schoener *Morreits*, kapt. . . . . van Curaçao.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. Degenhard

Het schip *Willem en Carel*, kapt. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner.

Het schip *Thetis*, kapt. Bakker, adres. bij H Degenhard

Het schip *Triton*, kapt. Dalnker, adres bij J. P. Haase Jr.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

De geannonceerde 43 vaten Suiker van Plant. *Poewijk*, zijn niet toegewezen.

PUBLIEKE VEILINGEN

Door en ten huize van den Vendumeester A. Salomons.

Dingsdag 1 April 1862.

Het Huis en Erf aan de *Steenbakkersgracht*. La D No. 162, aankomende de Wed. C. M. Geijer, *f* 2,300. — Opgehouden.

Binnenlandsche Berigten.

Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen op Vrijdag den 4den dezer, des middags ten 12 ure worden gesloten en verzonden per de Stoomboot *Paramaribo*.

Manumissie.

Door het Koloniaal Gouvernement zijn bij resolutien dd. 22 en 24 Maart No. 1 en 2, *Brieven van Manumissie* verleend geworden:

1. Aan de slavin Martina, geboren in 1802, dochter van Affiba, toebehoord hebbende aan het Gouvernement

2. Aan den slaaf Frederik, geboren in 1807, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan J. A. W. Rivoire

3. Aan de slavin Louisa, geboren in 1822, dochter van Charlotte, toebehoord hebbende aan A. Stroekman

4. Aan den slaaf Charles, geboren in 1837, zoon van Sautje, overl., toebehoord hebbende voor den vrijdom aan A. F. D. Harrevelt

5. Aan de slavin Susij, geboren in 1832, dochter van Maria, toebehoord hebbende aan Mr. F. J. Tijndall de Veer

6. Aan de slavin Sabanna, geboren in 1824, dochter van Finissie, toebehoord hebbende aan E. M. Bunker

7. Aan de slavin Semiere, geboren in 1824, wier moedersnaam onbekend is, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Pouthieu, divisie beneden Cottica.

8. Aan de slavin Mietje, geboren in 1829, dochter van Anna, en hare dochter Louisa, geboren in 1853, toebehoord hebbende aan A. A. Hallman

9. Aan de slavin Doortje, geboren in 1809, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker

10. Aan het slavenmeisje Kaatje, geboren in 1849, dochter van Redressie, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Maria Petronella, divisie beneden Cottica.

11. Aan de slavin Agnes, geboren in 1845, dochter van Helena, toebehoord hebbende aan den boedel L. Thijm

12. Aan de slavin Adrianna, geboren in 1812, dochter van Christiaana, toebehoord hebbende aan de Wed. A. Christie

13. Aan het slavenkind Willem, geboren in 1849, zoon van Caro, toebehoord hebbende aan den boedel Q. G. Pichot

14. Aan het slavenkind Ernst, geboren in 1854, zoon van Aletta, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Twijfelachtig, divisie boven Cottica

15. Aan het slavenkind Maria, geboren in 1861, dochter van Agnes, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Zorg en Hoop, divisie beneden Cottica

16. Aan het slavenkind George, geboren in 1850, zoon van Elisabeth, toebehoord hebbende voor den vrijdom E. A. Kassel

17. Aan het slavenkind Henrij, geboren in 1859, zoon van Geertruijda, toebehoord hebbende aan T. P. Kaersenhout, nu boedel

18. Aan het slavenkind Jacob Marius, geboren in 1860, zoon van Sophietje, toebehoord hebbende aan de minderjarige kinderen van Joseph Nassij.

19. Aan het slavenkind Josephina, geboren in 1855, dochter van Sophietje, toebehoord hebbende aan R. M. Oliviera

20. Aan het slavenkind Frederik, geboren in 1860, zoon van Kettij, toebehoord hebbende aan den boedel Wed. H. P. T. Johanzoon geb. Böhm.

21. Aan het slavenkind Henri, geboren in 1858, zoon van Seba, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Kerkshoven, divisie beneden Cottica

22. Aan de slavin Louisa II, wier geboortejaar en moedersnaam onbekend zijn, en hare zoon Theodorus, geboren in 1860, toebehoord hebbende aan den boedel A. Mac Intosh en

23. Aan den slaaf Claudius, geboren in 1838, zoon van Aatje, bekend gestaan hebbende ten name van de Gouvernements plant Catharina Sophia, divisie Saramacca

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren van:

1. *Albertina Martina Scheffel*
2. *Friedrich Johannes Rivior*
3. *Amalia Louisa Stroegma*
4. *Charles Christoffel Baardwijk*
5. *Martha Susanna Noordwijk*
6. *Augusta Adriana Bunker*
7. *Zemire Sophia Bemelen*
8. *Marianna Mietje Hallman*
   Amalia Louisa Hallman
9. *Elisabeth Doortje Blanden*
10. *Maria Magdalena Geer*
11. *Agnes Carolina Groessen*
12. *Adriana Martzil*
13. *Willem Joseph Haal*
14. *Ernst Martzil*
15. *Maria Elisa Haaksbergen*
16. *Johannes Albertus George Kassel*
17. *Henrij Thomas Hoves*
18. *Jacob Marius Liezer*
19. *Josephina Anna Olieveld*
20. *Hendrik Frederik Deurgerdam*
21. *Henry Gustaaf Sandel*
22. *Louisa Malden*
    Frederik Theodorus Malden en
23. *Jacobus Claudius Alstein.*

De Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal op Donderdag den 10 April, in het locaal van dat Departement, des namiddags om 4 uren, door den Vendumeester A. Salomons publiek doen verkoopen;

Het Erf en daaropstaande gebouwen, gelegen aan de *Saramaccostraat*, bekend onder N. W. La. E No. 35, O. W. La. D No. 519, aankomende den boedel Jan Hendrik Samson.

De bewijzen van eigendom en veilconditien liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 26 *Maart* 1862.

Donderdag e. k. 3 April, geene audientie bij Z. E. den Gouverneur en geene receptie ten Gouvernementshuize.

Paramaribo, den 31 *Maart* 1862.

Uithoofde van te doene herstelling aan de Brug, liggende over de *Drambrandersgracht*, ter hoogte van de *Zwartenhovenbrugstraat*, zal dezelve voor eenige dagen worden afgesloten.

Paramaribo, den 28 *Maart* 1862.

De Commissie tot regeling der quota van Suikerplantages en Houtgronden, brengt ter algemeene kennis, dat tot het aannemen en beoordeelen der aangiften en verdere bewijsstukken voorgeschreven bij art. 5 der Publicatie van 4 September 1854 [G. B. No 9.] zal worden zitting gehouden ten burele van den waarn. Administrateur van Financiën op den 10den dezer, van des voormiddags 9 tot 12 ure.

Paramaribo, den 1 *April* 1862.

Transport.

Den 24sten Maart 1862. A. Salomons Vendumeester, aan F. D. Daij ... van het Huis en Erf, aan de *Heerenstraat*, N. W. La. A No. 92, O. W. La. A No. 19, in het Cohier bekend onder N. W. La. A No. 934, O. W. La. A No. 17.

Idem. J. C. Gomperts, Vendumeester, aan H. C. Levij, van het Huis en Erf aan de *Kromme Elleboogstraat*, N. W. La. A No. 134, O. W. La. A No. 93.

Idem. Dezelve aan H. B. Kops voor haar minderjarig kind J. C. Kops, van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Gravenstraat*, N. W. La. B. No. 71, O. W. La. C No. 32

Paramaribo, den 26 *Maart* 1862.

Den [illegible] Maart 1862 J. A. W. Rivoire aan J. P. Henny, van het Erf met de daarop staande Gebouwen op *Combé*, le. *Buitenwijk* No. 2, O. W. La. No. 2.

Paramaribo, den 31 *Maart* 1862.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Ned. Herv. Gemeente* op ZONDAG den 6n. April des avonds om *half zeven* ure.

DONDERDAG den 3 April e. k. 's namiddags om 4 uren zal door den Vendumeester J. C. GOMPERTS ten huize van den Heer S. ABENDANON Sz. worden verkocht;

Wel Onderhoudene Meubelen, Porcelein, Glas, Aarde, Koper en Zilverwerk.

Alsmede:

Diverse *Boekwerken*, enz

De GOEDEREN zullen een dag voor en op den verkoopdag te bezigtigen zijn.

Heden den 2n. April en Vrijdag en Zondag

Versch Ossenvleesch

Te bekomen bij

J. H. C. WOLFF.

A. LEVI & CO.

hebben ontvangen per de *Jonge Eduard*:

200000 SIGAREN,

Oxhoofden *WIJN*,

Delftsche Boter, kisten met

THEE-BANKET,

Hochheimer *DRUIVEN* à *f* 3 't pond.

NB. De SIGAREN en WIJN zijn van de welbekende merken.

Paramaribo, den 29 *Maart* 1862.

Te koop bij

L. G. HEILBRON:

De fijnste en *allerbeste* soorten *Sigaren* uit Peletier's fabriek.

Weer Ontvangen:

Carga brik

Fred Wording:

Nieuwe *Bakkeljaauw* en andere Amerikaansche

Provisien.

Zijn dagelijks te wachten Carga *Ben Nevis*, van *London*:

2200 balen O. I. RIJST.

150 tonnen Steenkolen, etc. etc.

Carga *Louis Napoleon*, van *Liverpool*:

500 tonnen STEENKOLEN.

Carga *Mary Broughton*, van *New Castle*:

300 tonnen STEENKOLEN.

90,000 Steenen en andere *Goederen*.

Alles tegen zeer civiele prijzen.

Te bekomen bij

Gebrs. VAN PRAAG.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.